

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaally-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények ezimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezimteternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok érdekeikben részestülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kolozsvár I. kerülete
függetlenségi választóihoz.

Polgártársak!

Az a körülmény, hogy városunk I. kerületének országgyűlési képviselője: Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszterre neveztetett ki, ismét megnyitja előttetek az alkotmányos küzdelem sorompóit, ismét kezdetekbe adja a képviselőválasztás nagy jogát.

„Alkotmányos küzdelem!”

Mily magasztos fogalmat fejeznek ki e szavak és mily kiváló értéket képvisel minden igaz hazafi szemében a képviselőválasztás joga.

Am az újabbkori alkotmányos élet megnyitását lefolyt idő keserves tapasztalata arra tanított, hogy az alkotmányos küzdelem nálunk nem mindig az egymással mérkőző ervek komoly csatáját, hanem igen gyakran a hatalom brutalitásával vívott egyenlőtlen harcot jelent, hogy a választási jog nem minden polgár szemében képviseli a közdolgok intézésére gyakoroltató befolyás legnevezetesebb és épen ezért leginkább megbecsülendő mértékét, hanem igen sokak előtt csak támasz a hatalom kegyeinek hajhászásában eszköz a szennyes önérték kielégítésében.

Elég rá mutatnunk e tekintetben a városunk II. kerületében nemrég lefolyt képviselő választás egyáltalában nem felelő határu actusára.

Az alkotmányos élet ilyen megnyilatkozásai után bizony szinte érthetőnek is kellene találnunk, ha a választó polgárság önzetlen hazafiságtól áthatott rétegei bizonyos tartózkodással fordulnának el az alkotmányos harcok alkalmától.

És a jelen esetben mégis nem ez, hanem egy actualitásánál fogva ennél jelentősebb szempont követel, tőlünk a választási küzdelemtől való tartózkodást.

Értjük ez alatt a politikai helyzetnek azt a változást, a mely a képviselőház ellenzéki pártjainak kitartó küzdelme eredményében bekövetkezett és egy nemesebb, tiszteltebb, idealisabb kormányzati irány érvényrejutásának kilátásait nyitotta meg előttünk.

Am e változás előkészítésében jelentékeny része van az I. kerület most lemondott képviselőjének: Hegedüs Sándornak és mi sem az ő e tekintetben kétségtelen érdemeit, sem a beállott változás jelentőségét nem méltánok akkor, ha vele szemben ez uttal is a küzdelem felvételét proklamálnók.

De erős meggyőződésünk, hogy nem szabad méltatás nélkül hagyunk a napokban befejezést nyert parlamenti küzdelem egy választási harc által hatásukban könnyen elhomályosítható eredményeit, köztük az ellenzéknek azt a részben épen Hegedüs Sándor támogatásával kivívott jelentékeny diadalát, mely jövőre százezreknek biztositandja a képviselőválasztás adóhátralék czimén eddig elkobzott jogát. És erős a reményességünk, hogy Hegedüs Sándor a szűkebb pártpolitika eszközéül a jövőben sem adja oda magát, mert hisz most is akkor hajolt meg a legfelsőbb bizalom őt szélesebb körű tevékenység élére hívó szözeata előtt, midőn a nemzeti életnek a tultengő párturalom salakjától való megtisztulása és ezzel a nemzeti életnek a tisztulása, fejlesztése s következőleg az önálló állami létre való előkészítése képezi a legelsőrendű kormányzati feladatot.

Azt hisszük tehát, hogy sem a függetlenségi párt örök értékű elvei, sem a reánk ruházott bizalomból folyó kötelességek ellen nem követünk el hüflenséget, ha ezuttal jelöltet nem ajánlunk s az egyhangú választás lehetőségéhez hozzájárulunk.

Tesszük ezt abban a meggyőződésben, hogy ezzel a legújabb politikai események által előtérbe állított közéleti megújulás ügyének tesszünk szolgálatot és tesszük abban a feltevésben, hogy elhatározásunk jelentőségét az ellenpárt vezetősége is méltányolni fogja s az abban kifejezésre jutó loyaltást az uralmon levőt mindig kötelező, de közdolgaink intézésénél nem mindig tapasztalt méltányossági érzület fokozásával és első sorban az I. kerületben most már minden valószínűség szerint egyhangulag lefolyó képviselőválasztási aktus tisztességének és komolyságának minden zavaró momentumtól való gondos megóvásával fogja viszonzni.

A kolozsvári függetlenségi párt intéző bizottságának 1899. évi február 27-én tartott üléséből.

Somody István, Dr. Várady Aurél,
h. elnök. jegyző.

Politikai hírek.

(v.) **Kilépés a kormánypartból.** Jó forrásból vesszük a hírt, hogy Sándor József, a kovásznai kerület orsz. képviselője, az EMKE. főtiktára kilép a szabadelvű klubból. A képviselő ur ugyanis pár héttel ez ezelőtt többfelé tett nyilatkozataiban olyan kritikai megjegyzésekkel kísérte egy Széll-kabinet alakulásának eshetőségét, hogy most, mintán Széll miniszterelnök lett, reá nézve erkölcsi lehetetlenségé vált a kormánypartba maradás.

271 szótöbbség. A pártok számaránya a disszidensek és a nemzeti pártnak a szabadelvű pártba való olvadása után a következőleg áll:
A szabadelvű párt a disszidensek belépése után állt 285 tagból.
a feloszlott nemzetipárt 32 „
A szabadelvű párt tehát a fuzió után 317 tag.
A kormányt támogató horvátok 40 „
A kormány rendelkezésére áll tehát a fuzió után összesen 357 szavazat.

A függetlenségi párt áll (5) Kossuth-pártiból, 7 Ugron-pártiból s 4 pártion kívül áll függetlenségből) 62 tagból, a néppárt 16 tagból, pártion kívül állanak a kilépett szászokkal együtt 18-an, úgy hogy az ellenzék összes ereje 96 szavazat. A kormány szótöbbsége tehát 266.

A képviselőház pénzügyi bizottsága szombati ülésén Széll Kálmán, egyrészt miniszterelnökké történt kinevezése okából, másrészt, mert képviselői mandátumáról lemondott, letette a bizottsági elnöki tisztet. Ajánlatára a bizottság Falk Miksát választotta elnöké, a ki ezért köszönetet mondott. Előadó Neményi Ambrus lett. Ezután a kiegyezési provizórium és a horvát pénzügyi provizóriumról szóló javaslatokat elfogadta a bizottság. Minthogy a költségvetés tárgyalása legközelebb kezdetét veszi, az egyes költségvetési fejezetek előadói megválasztották. Az általános jelentést előadja: Neményi Ambrus, a kis tárczákat Szabó Imre, a belügyi tárczát Gajári Ödön, a kereskedelmi tárczát Pulszky Ágost, a földmívelésügyi tárczát Pap Géza, a vallás- és közoktatásügyi tárczát Telesi Sándor gróf, az igazságügyi tárczát Rohonyi Gyula, a kereskedelmi tárczát Szerb György, a pénzügyi tárczát Neményi Ambrus.

Hock János képviselőházi jegyzősége. Hock János országgyűlési képviselő, a képviselőház jegyzője, megjelent Perczel Dezső képviselőházi elnöknel és bejelentette, hogy a nemzeti párt feloszlására való tekintettel lemond jegyzői tisztéről. Perczel tudomására adta ezt Széll Kálmán miniszterelnöknek, aki erre magához kérte Hock Jánost és miután kifejtette előtte, hogy a nemzeti párt megszűnésének semmi ingerenciája nincs az ő képviselőházi tisztségére, felkérte, tartsa meg tisztjét az új tisztük megalakul-

lásáig, ami az új ülészakban fog megtörténni. Hock János erre kijelentette, hogy visszavonja lemondását.

Horánszkyék a szabadelvű klubban.

Budapest, márcz. 5.

Népes, mozgalmas volt ma a szabadelvű pártkör helyisége. A fővárosban idős képviselők nagy része eljött arra az alkalomra, hogy a nemzeti párt tagjai először jelentek meg új politikai otthonukban. A kütagok is csaknem mind ott voltak; eljött egy csomó főispán és régóta először jelent meg a klubban Wekerle Sándor is. És ott vannak teljes számban a disszidensek, élükön Szilágyi Dezsővel, a kit régen láttak olyan jókedvűnek, mint ma.

Kellemes izgatottságban várták az új emberek érkezését. Vajjon milyen lesz a belépés? Hogy fogadják őket? Hát ok hogyan fognak viselkedni az első este? Mindezt bajos előre kiszámítani. Az előzetes hangulat nagyon kedvező, de azért tudni semmit nem lehet, hiszen nem egy-két emberről van itt szó, hanem egy-két százról; s aztán ebben a körben most újra nem megrendelésre készülnek az érzelmeik, vélemények és hangulatok; ennek a nyüzsgő, zsidongó nagy tömegnek itt lelke van most újra. Hogy is lesz hát?

Este fél hét tájban jött az első csoport: Horánszky Nándor hatodmagával. Gróf Esterházy Mihály, Hock János, gróf Károlyi Sándor, Ivánka Oszkár és László Mihály voltak a kísérői a nemzetipárt utolsó elnökének. Lenn, a lépcsőházban a véletlen keserű humorra — gróf Tisza Istvánnal hozta össze őket. Gróf Tisza nagy szíveséggel üdvözölte az érkezőket és mint régebbi klubtag, előzékenyen kalauzálta őket a lépcsőn, előcsarnokban, ruhatarban. Együtt léptek a nagyterembe Horánszky és Tisza István. Meleg, szíves eljenzés hangzott fel. Akik a közelben voltak, örömmel, szíves barátsággal tördültek az érkezők elé, körülvették őket, sorra megszorongatták a kezüket és vitték őket beljebb. És mindenfelől a barátság örömtelt üdvözlése hangzott feljök:

— Hozott Isten benneteket, igazán szívesen látunk mindnyájatokat.

Horánszky, aki ünnepiesen, fekete Ferencz József-kabátban jelent meg, egy percre megáll az ajtóban és azt kérdezi:

— Hol van az elnökünk? Aztán oda-siet báró Podmaniczkyhoz és katonásan köszönti:

— Kegyelmes uram, tisztelettel jelentkezünk.

Az ősz Podmaniczky szeretettel parolázik vele és a többiekkel sorra:

— Isten hozott, fiúk!

Egy percz mulva már otthon vannak mindnyájan; megindul a feszelen társalgás, vidám terefe; az ujonnan érkezettek elvegyülnek a régiek között.

Horánszkyt Szilágyi és Wekerle fogják közre, s igen hosszasan, szíves hangon diskurálnak; Wallasics elfogja Hock Jánost és a művészeti terveiről, a szegedi exkurziójáról kezdődik. Ivánka Oszkárt pedig Rosenberg Gyula és Szabó Imre viszik a tarokkhoz.

E közben megérkezik Széll Kálmán és örömtől sugárzó accezal, az őszokott szeretetméltsággal üdvözli új hivatást; sokáig beszélget Horánszkyval, de a többiekhez is mindegyikhez van egy-két kedves, lekötő szava.

Nemskára jön a nemzetiek második csoportja: Hódossy Imre, Blaskovich Ferencz, Bernáth Béla, Gulner Gyula, Jagics József, Reitter János, Berger Ignác és Somssich Andor. Őt tíz percz mulva még egy csoport érkezik, s ekkor együtt vannak valamennyien, kivéve Apponyit, gróf Károlyi Istvánt és gróf Wenckheim Frigyes, akik nincsenek Budapesten. Minden érkező csoportot megéljeneznek, az utolsókkal jövő báró Sennyey Istvánt — a legvidámabb és tán legkisebb mágnást — föl is emelik; csak Pap Géza néz egy kicsit sandán a kedves, kis zömök emberre, aki majdnem olyan kicsi, mint ő.

A társalgás egyre élénkebb lesz, a politikáról mennél kevesebbet beszélnek, ellenben serényen alakulnak az új kártyapártik.

— Ide, ide, hangzik a kártyasztalok mellől, — jó lesz egy kis friss pénz.

Széll Kálmán, Szilágyi Dezső, a két Andrassy és a többi korifeusok nagy szeretettel forgolódnak az eleven csoportozatok közt a miniszterek közül Wallasics, Hegedüs, és Plósz vannak jelen és versenyt csinálják a honnöröklet a miniszterelnökkel.

Nyolcz óraker siet ki Ivánka Oszkár a kártyaszobából:

— Megverték! — kiált tréfás kétségbeesssel és siet hazafelé. A snoidig ellenzéki ember első debütje vereséggel végződött. És ezzel az egyensúly helyreállott.

A klub sokáig élénk maradt. Még 9 óra után is voltak vidáman trécselő csoportok a tágas teremben és a mellékszobákban is. Horánszkyok végül már egészen otthoniasok lettek. Nehányan közülük odaálltak az ajtó közelébe és egy-egy későn érkezőt még ők biztaltak:

— Tessék beljebb kerülni.

A szívesen fogadott vendégek hamar lettek házigazdák.

A feloszlott nemzeti párt tagjai ezzel az együttes nyilatkozattal jelentették be a szabadelvűpártba való belépésüket:

Nagyméltóságú báró Podmaniczky Frigyes urnak, a szabadelvűpárt elnökének Budapesten.

Van szerencsénk Nagyméltóságú szíves tudomására hozni, hogy a szabadelvűpárt kötelekbe belépünk. Budapesten, 1899 márczius hó 4-én.

Gróf Apponyi Albert s. k., Horánszky Nándor s. k., Szentiványi Árpád s. k., gróf Károlyi Sándor s. k., gróf Károlyi László s. k., gróf Esterházy Mihály s. k., Gulner Gyula s. k., Maktalvi Géza s. k., Mihályi Péter s. k., Szentiványi Gyula s. k., Korniss Ferencz s. k., Somssich Andor s. k., Wittman János s. k., Bogyay Máté s. k., gróf Zichy Jenő s. k., Reitter János s. k., Bolgár Ferencz s. k., Jagics József s. k., Ivánka Oszkár s. k., Tomcsányi László s. k., Sággy Gyula s. k., Berger Ignác s. k., Hock János s. k., László Mihály s. k., Hódossy Imre s. k., Frey Ferencz s. k., gróf Zichy Jakab s. k., Blaskovich Ferencz s. k., Bernáth Béla s. k., báró Sennyey István s. k., Lázár Árpád s. k., Tibád Antal s. k.

A nyilatkozatot eddig nem írták alá gróf Wenckheim Frigyes és gróf Károlyi István, a kik a vidéken vannak.

Katona-szaporítás.

Mint értesülünk, a héten Bécsben igen fontos katonai tanácskozások lesznek, a melyekre Fejérváry Géza báró magyar honvédelmi miniszter is Bécsbe hivatott, ahová kedden vagy szerdán utazik.

Nyilván az ujonczjutalék felemeléséről fognak tanácskozni.

Az 1889. évi véderőtörvény híres 14-ik szakasza tíz évi időtartamra a közös hadsereg és a haditengerészet ujonczjutalékát 103,100 főben állapította meg, amelynek kiállításához Magyarország évenként 42,711 ujonczczal járul.

E véderőtörvény hatálya tudvalevőleg most áprilisban lejár s azért a kormány a képviselőház előtt fekvő törvényjavaslat szerint annak egy évre való meghosszabbítását kéri.

A végleges véderőtörvény szövegezésével fognak foglalkozni a bécsi tanácskozások alkalmával.

A törvény tervezetét a közös hadügyminiszter és a két állam kormányai már tavaly júliusban megállapították s annak tartalmából már akkor nyilvánosságra kerültek egyes adatok.

Amikor 1898. május hónapban a delegációk üléseztek, a katonai létszám emeléséről többször volt szó. A királynak a delegátusok fogadtatásán tartott beszédében is szó van az „összes államok hadi erejének gyorsan haladó felüdéséről.” Magánbeszélgetés közben is hangzott a király, hogy nem lehet elvállalni a felelősséget azért, ha a hadi készlettel dolgában meg sem tesszük azt, a mit a szükség élénk szab.

A mikor pedig a delegációk a közös hadügyminiszternek 30 millió póthitelről szóló előterjesztését tárgyalták, egy magyar, mint az osztrák delegációban hangok emelkedtek, a melyek annak a gyanúnak adtak kifejezést, hogy ez a pénz a hadsereg keretének kibővítésére szükséges.

A miniszterek válasza erre az volt, hogy erre törvényhozási intézkedésre lesz szükség.

Ez a törvényhozási intézkedés az új véderőtörvényben foglal helyet. A múlt nyáron megállapított törvénytervezet az évi ujonczjutalékot 113,000 főre emeli, tehát 10,000-el szaporítja.

A dévai püspök-jelöléshez.

A táviró márczius 3-áról keltezte azt a hírt vitte szét a lapoknak, hogy „a hunyadmegegyi egyházmegye gondnokaiból és közgyűlési tagjaiból álló, Pogány György nyug. főispán elnökelete alatt tartott értekezlet Bartha Lajos esperest, tordosi lelkészt ajánlja az erdélyi reformátusok püspökévé.”

Igy jelent ez meg eddig a „Pesti Hirlap” különféle rovataiban, az „Ellenzék” táviratai közt és a „Magyarország”-ban e taldalékkal: „Bartha Lajos esperest Szász Domokos bizalmasát.” stb.

Tehát megtörtént az első nyílt fellépés. A jelölés a lapok után a közönség tudomására hozott, s így a nyilvános tárgyalás alá adatott. Élünk a nyilvánosság jogával, s ez alkalommal nem szöve az arról, hogy az egyh. kerület vitális érdekei szempontjából mennyire volt szerencsés e jelölés — a minnek megbeszélésére lesz majd alkalmunk — csak magára a jelölő „értekezletre”, s annak határozatáról kiadott tudósításra tesszük meg észrevételeinket.

A dévai jelölés jogi oldaláról nem beszélhetünk, mivel az — az egyházi törvények szerint a püspökválasztáshoz kandidáció egyáltalán nem lévén szükséges — nincs. Tehát legfeljebb csak erkölcsi értékét vizsgálhatjuk. Lássuk ezt!

E jelölés erkölcsi értékét — a mint a tudósításból is látszik — maga a tudósító nem akarja akár a kálmista köztudattal, akár a papi, vagy világi rész közóhajtsával mérni, sőt nem bárosak a hunyadmegegyi egyházmegye közóhajtsával sem, mert hiszen nem az egyházmegyei közgyűlés tagjaiból álló értekezletről szól, hanem csak a szavazásra jogosult közgyűlési tagok számával. Természetes, hogy a gyakorlati siker tekintetében ez a legfontosabb, csak ezzel kell — úgy tartja — számolni.

De hát a szavazásra jogosult tagok minő csoportjáról van itt szó? A jelölést — mondja — „a hunyadmegegyi egyházmegye gondnokaiból és közgyűlési tagjaiból álló értekezlet” eszközölte. — Valóban? — Lássuk csak!

Ugy tudjuk, hogy a febr. 28-án tartott értekezleten jelen voltak: 1. Pogány György, 2. Barcsai Béla, 3. László Ignác, 4. Kiss Mózes, 5. Réthy Lajos, 6. Balogh József, 7. Dósa Dénes, 8. Simon Ferencz. *(Ez nyolcz.)* Közülök a két első csakugyan egyházmegyei gondnok; a következő három csakugyan egyh. megyei képviselő; de mit keres ott a három utolsó, kik a szászvárosi Kuun-kollegium tanárai, illetőleg gondnoka? A tudósítás szövege tehát nem helyes. De nézzük csak; vajjon nem „a Hunyadmegegye területén lakó kerületi közgyűlési tagokról” van-e szó?!

Ámde akkor hol maradnak az egyházmegyének még két gondnoka, a Kuun-kollegium még három kúratorja és még 7 rendes tanára, a szászvárosi egyházközség gondnoka, hogy másokról ne is szóljunk? Hol maradt az a 14-16 tag? Meghívták-e őket az értekezletre? Hozzájárultak-e a jelöléshez vagy nem?

Mig erről egy bővebb távirat nem referál, addig e szavak: „A hunyadmegegyi egyházmegye gondnokaiból és közgyűlési tagjaiból”, a melyek „hivatalos testületi” jellegét szeretnénk tulajdonítani az értekezletnek, mint a tényleges, vagy mondjuk helyesebben: mint a teljes igazságnak meg nem felelők, törlendő s a valóságának megfelelően marad:

„Az erdélyi ev. ref. egyh. ker. közgyűlés 293 szavazó tagja közül a Hunyadmegegye területén lakó 26 tagból nyolczan Bartha Lajos esperest, tordosi lelkészt ajánlja az erdélyi reformátusok püspökévé.”

Ez a jelölés tényén és érvényén semmit sem változtat, csupán az igazságnak lesz megfelelőbb s helyesebben tájékozta azokat is, a kikhez adressálva van.

Hunyadmegegyei.

„Malomeltolás.”

Marosvásárhely, márcz. 3.

Tekintetes szerkesztőség!

Becsés lapjuk márczius 2-iki számában nagy meglepetésemre olvastam, hogy „Breiner Géza némők azon ajánlatát, hogy a Nagymalom utcai lisztelő malom eltolassék — a

*) A mint egy később érkezett „Nyilatkozat”-ból látszik, a jelöléshez hozzájárultak még: Sárói Szabó Péter és Deák Gerő is.

közgyűlés elutasította"; továbbá azt, hogy ennek kapcsán a t. szerkesztőség a hírek közt „Malomelölés” cím alatt Breiner Gézát — az én csekély személyemet — alaposan (?) helybenhagyja „a technika vívmányának minden indok és szükség nélkül való értékesítése” miatt. — Engedje meg a tek. szerkesztőség, hogy úgy a magam reputációjára, mint az igazság érdekében, de leginkább majdnem teljesen hamis információ alapuló reflexióknak részben megdöntésére, részben helyreigazítására az igazi tényállást a következőkben ismeressem b. lapjukban:

Bélyeges papírom formális ajánlatot a tek. városi Tanácshoz a malomelölésről vonatkozólag én sohasem adtam be. De igenis iram e tárgyban egy tetszés szerinti felhasználásra szánt levelet úgy karácsonytájján nagyságos Szvacina Géza polgármester urhoz. E levél elejére ragasztottam bevezetési épen az „Ellenzék”-nek néhány nappal előbb a Széchényi téri malomról írt azon sorait, hogy e szerencsétlen malmot, melyért a bérlelt azelőtt 7000 frton felüli bért adott, míg most csak 6000 frton felül egynéhány forinttal akarja kibérelni, városnéptáji szempontból egyáltalán el kellene onnan a palotásorból távolítani, de sajnos, a város kedvezőtlen pénzügyi helyzetében e jövedelmet még jelenben nem nélkülözheti. Az „Ellenzék” ezen gondolataihoz füvze azután hosszabb — azt hiszem — jól megokolt indokolással azon eszmét vetettem fel, hogy a malom, (mely nem nyers lebontási értékét — 8—10 ezer forintot (?) kell nézni — a mint a tegnapi cikkben oda van vetve, hanem azt, hogy 6000 frtnál nagyobb jövedelmezősége folytán 100 ezer frtnál is nagyobb értéket képvisel) hosszirányában a Kiszamos mentén, ha lehet, majdnem a Klastrom utcáig hátra lehetne tolni.

Ezáltal nemcsak a malom jövedelme menthető meg, hanem a megüresedő helyen egy gyönyörű bérpalota vagy középület is volna emelhető, mely által a díszletlen külső (de jól jövedelmező) malom is elfedtetné a főközlekedési út felől, szóval az eszme arra szolgál, hogy „a kecske is jöjjékjon a káposzta is megmaradjon”. — Kértem a polgármester urat — általam mindig igen nagyrabecsült — véleményét, mely ha kedvező, hajlandónak nyilatkoztam, a változtatást feltüntető térrajzot elkészíteni és az ügy érdekében az amerikai ház-eltolókkal is érintkezésbe lépni. Hogy aztán ezek megnyírt végeznek a nekik semmi technikai nehézséget nem okozó eltolást, arról ugy emlékszem egy szót sem írtam. Hogy az eszme tetszett-e, nem-e, hogy keresztül vitet-e, vagy nem, arról bizony tegnapig nem vettem semmi hírt, de tudtam, hogy „a leányzó nem halt meg, csak alszik.” Tudtam, hogy Szvacina polgármester ur beható tanulmányozás után előbb-utóbb bizonynyal reflektálni fog soraimra.

Hogy ez a közgyűlés elé vitel formájában történt, annak örömeim; hogy a közgyűlés az eszmét (nem ajánlatot!) elutasította, öszintén sajnálom; hogy ez elutasítás mily indoklással történt, nem tudom még, bár kíváncsi vagyok rá. Azonban azon jó indulatnál fogva, melyet Szvacina Géza polgármester részéről több éven át a város fölmérése alatt és azután is volt szerencsém mindig tapasztalni és azon alaposágnál fogva, melylyel ő az ügyeket elintézni szokta, megvágyok győződve, hogy a közgyűlés elé vitel biztosan nélkülözötté azon a komolysággal éppen ellenkező reflexiókat, melyekkel az „Ellenzék” „ajánlatomat” kíséri. Újlag kérve jelen helyreigazító soraimnak szives közlését, maradok a tek. Szerkesztőségnek

kész szolgája
Breiner Géza mérnök,
Kolozsvár felmérésének volt
műszaki vezetője.

A kolozsvári ipartestület közgyűlése.

A kolozsvári ipartestület közgyűlésein nagy érdeklődéssel gyakorolják iparos polgártársaink alkotmányos jogait. Tegnap gyűlést nagy előkészület és több értekezlet előzte meg. A város házgyermeke zsufohlásig megöltöttök az érdeklődő iparosok úgy, hogy felénél több kiunt rekedt. E miatt a közgyűlésen csak a beszámoló beszédeket zárszámadást és költség előirányzatot intézheték el. A választások megejtése a jövő vasárnapra maradt. Az érdeklődés leginkább az elnök és a 30 előjárósági tagválasztás iránt nyilvánul. E választásokat a jövő, folytatódólag gyűlésen fogják eszközölni.

Részletes tudósítás ez:

Elnök: Reményik Károly a gyűlést megnyitván, előadja, hogy ezen nappal az ipartestület első ciklusa s ezzel az első előjáróság megbízatása lejárt. Az ipartestület a lefolyt 3 év alatt megmutatta, hogy létjogosultsága van s hogy az ipartestület kebelében összpontosulva, egyesült erővel, az iparos érdekeinek megvédése, előbbre vitele sokkal sikeresebben eszközölhető, mint szétforgácsolt erővel az egyes ipartársulatokban.

Rámutat az ipartestület 3 évi munkálkodása eredményére, melynek során mindjárt az első évben a munkás szállót létesítette, a második évben az ipartestület ifjúságának önképző körét és a harmadikban az ipartestületi betegsegélyző pénztárt. Ezután a folyó évben tartandó V-ik országos ipartestületi kongresszust, mely folyó évben Kolozsvárt tartatik meg, E kongresszus az iparos polgártársakra nagy jelentőséggel bír. Az eddigi megtartott iparos kongresszusok, bár éltebe vágó és fontos ügyek is tárgyaltattak, de tényleg reális eredményre nem vezettek. Most azonban határozottan remélhető a felvetett pontok iránt a kormány érdeklődése.

Hisz ma már az irányadó körök is kezdik átlátni, hogy az ipartörvényünk módosítását kíván. A jelenlegi ipartörvény a szabad ipar jellegéig alatt csak a szabad kártérítésként nyújt teret. A Kolozsvárt megtartandó iparos nagygyűlés határozatának horderejéről bizton meg van győződve, anélkül is inkább, mivel e nagygyűlés díszelnöke azon férfiu lesz, ki pár nap óta foglalta el a kereskedelmi miniszternek székét és ez a férfiu, Hegedűs Sándor, (éljenzés) Kolozsvár szülötte és első kerületének országgyűlési képviselője s a kiről tudjuk, hogy a jogos panasz elől soha sem zárkózik el; kijelentései után kéri a titkári jelentésének előadására.

Reményik Károly elnök szavait zajos éljenzés követte.

Ezután Hirschfeld Lajos titkár tartotta meg évi jelentését. E jelentés során felemlíti, hogy az ipartestület már első évében megalkotta a szakosztályokat, melyek ott a hol kellő módon fogták fel munkakörüket, annak kedvező hatását máris élvezhetik. Megalkotta a belkeltető bizottságot, melynek sikerese működését és szigorú pártatlan igazságosságát minden iparos elismeréssel méltatta. Létesítette a munkás-szállót, hol a vidékről jövő segédek kényelmesen és olcsón megszállhatnak, s ugyancsak itt közvetítés útján munkába állhatnak.

A iparos ifjúság önképzését és nemes szórakoztatását az önképző kör felállításával, fejlesztette. A betegsegélyző pénztárt felállításával szintén fontos szolgálatot tett az iparosoknak. A kebelébe tartozó tanoncok oktatását iskola látogatók által ellenőriztette, halával és elismeréssel emlékezik meg az iparos tanonc-iskolák, valamint a fa- és femipari szakiskolák tanári karáról, buzgó és sikeres munkálkodásukért. A testület a tanulók szorgalmának fokozása czéljából külön jutalmakat és ösztöndíjakat szavazott meg. Ezután áttér az iroda 3 évi munkálkodása eredményére és arról tüzetes jelentést tesz.

A lefolyt évben a testület fokozatosan

haladt. És nemcsak a testületben, hanem a társadalmi téren is a legszebb eredményeket tüntetik fel s bátran mondhatjuk, hogy városunk iparossága egy olyan tért foglalt el, hogy ott megállva helyét számottevő tényezővé vált minden tekintetben.

Vázolja ezután az ipartestület jövő munkaprogramját előadja, hogy kötelessége lesz a testületnek az eddig megalkotott és nemes hivatásának átadott intézményeket fejleszteni. Az V-ik orsz. ipartestületi kongresszusra előkészülni. Az ipariskolák igazgatóságának kezdeményezésére a záróvizsgálatok alkalmával tanoncz munkakiállítás rendezni. Továbbá ipari érdekeink előmozdítására olcsóbb hitelt, olcsóbb nyersanyag forrásokat, számlák leszámítolását eszközölni és forgalmunk fokozását előmozdítani. A munkás kérdés helyes megoldásáról gondoskodni. Munkás othont fog létesíteni. Mindezeket azonban csak úgy teheti, ha Kolozsvár város iparos közönsége fel fogva a kor intő szótát egyetértésű tömörül s egyesítve együtt és egymásért, leküzdve minden személyes hiúságot, vállelve munkálkodik.

Felszólal Ferencz András s kéri a közgyűlést, a kereskedők és házalók visszaéléseinek, illetve kontárkodásainak megszüntetése tárgyában intrzkedni. Hirschfeld Lajos titkár felvilágosító nyilatkozatot tesz. Ezután Csukai Sándor beszél, köszönetet mond az ipartestület előjáróságainak buzgó tevékenységéért. A közgyűlés titkár jelentését helyeslőleg tudomásul veszi.

A titkári jelentés után Hevesy József, mint az ipartestületi számvizsgáló bizottságának elnöke, felolvassa a múlt évi záró számadást és elvagy mérleget, valamint, a f. évi költség előirányzatot, melyet a közgyűlés rövid vita után elfogadott.

Ezután husz testületi tag kérését intézett, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint a városház közgyűlési terme nem képes a megjelent testületi tagokat befogadni, a gyűlés további folytatása halasztassék el a jövő vasárnapra, a mikor is valamelyik nagyobb teremben folytatassék. Mint a közgyűlés határozatát kihirdeti, hogy a gyűlés további folytatása a jövő vasárnapra (márc. 12) halasztatott, s annak helyét a tagokkal hirdetés útján fogják közölni. Ezzel s gyűlés eloszlott.

Az előjárósági tagok választására, valamint az elnöki szék betöltésére 3 czédula is forog közközen az iparosok körében. E névsorokat lapunknak is megküldték. Holnap közölni fogjuk e névsort. Ma megjegyezzük még azt, hogy a tegnapi gyűlést igen számos előértekezlet előzte meg. Némelyik előértekezleten 50—70-en is vettek részt. Ohajtandó volna, hogy az elnöki székre s az előjárósági helyekre városunk derek iparosai köréből olyan egyének választassanak, a kik azt a fontos missziót, a mire a város közgazdasági életében a kolozsvári iparos osztály saját anyagi jóléte érdekében is hivatva van, felismerjük. Sőt nem csak felismerjük, de megtalálják az utakat és módokat arra, hogy iparosainknak minél több munkát, városunknak minél több forgalmat biztosítsanak. Szép eredményt ért el eddig az ipartestület. Ezt a tevékenységet folytatni kell, más irányban is. Az ügyek élére, ha kívánatik, az ipar ügyek iránt érdeklődő s tenni tudó, dologhoz értő más kiválóbb férfiakat is kell bevonni, mint tette azt Arad, Temesvár stb.

Egyleti élet.

Közgyűlési meghívó. Az erdélyi gazdasági egylet az évi rendes közgyűlését Kolozsvárt, 1899. évi március 6-án, vasárnap délelőtt 10 óra körül fogja saját helyiségében (Belközép-utca 11. I. emelet) megtartani, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívattok.

Tárgyszorozat:

1. Elnöki megnyitó.

2. Titkári jelentés az egylet 1898-ik évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egylet 1898-ik évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatban:
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. Az 1899-ik évi költségvetés megalkotása.
6. Intézkedés nyugdíj alapra vonatkozólag.
7. Egy igazgató választmányi tag választása a hátralévő időre.
8. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe belépett tagok jelentése.
9. A választmány utján beadott önálló indítványok.

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgatóválasztmányának Kolozsvárt, 1899. évi február hó 27-én tartott üléséből.

Szabó József,
egyleti elnök.

SZÍNHÁZ.

Stuart Mária. A kolozsvári közönség sohasem tagadja meg magát. Schiller szomorujátékát adták szombaton és körülbelül akkora publikum volt a színházban, a mekkora a hét valamennyi napján együttvéve. Ez mindenesetre fényes dicsősége Fáy Szerénának, a kit bátran lehetne a kolozsvári színház pénzforrásának nevezni. Ha az ő neve van a színlapon: biztos a zsufohl ház. És hogy a Stuart Mária szombati előadásán érette törte magát ez a nagy publikum a színházba, azt fölösleges is bizonyítani. Hiszen a darab legutolsó előadásán, ez előtt négy évvel, üres ház volt. Pedig akkor a környezetet azon jeles művészek és művésznők alkották, kik jelenleg a fővárosi színházakban aratják babérait. De eltekintve ettől, szombaton örökké emlékeztet, diadalmas estéje volt a nagy művésznöknek. Nem emlékezünk, hogy drámai művésznőt így ünnepelek volna valaha, mint őt ezen az előadásán. Ez az elismerésnek és a szeretetnek olyan megnyilatkozása volt, a mely csaknem páratlanul mondható. Nem volt egyetlen ember a színházban, a ki ne tapsolt volna elragadtatással, lelkesedéssel. A kihívások száma meghaladta a negyvenet s a mi Kolozsvárt nem szokásos, még előadás után is bennaradt a publikum, követelte a függöny felhúzását, hogy a művésznő megjelenhesen a lámpák előtt. Semmi kétség: ezt az óvációt megérdemelte Fáy Szeréna. Stuart Máriaja olyan alakítás, melyért méltán ünnepele őt egy világáros közönsége, hiszen Wolter óta ennek a szerepnek nem is volt jobb ábrázolója Fáy Szerénánál a bécsi színpadon. A hogy ő a királynéval való nagy jelenetét megcsinálja, a tragikai fenség olyan magaslattal áll, mely a publikumot ellenállhatatlan erővel ragadja magával. Dé fölösleges igazságtelenségünk. Olyan alakítás volt ez is, mely igazi művészi esemény számba megye. E. Kovács Gyula a régi hatalmas Burleigh volt. Szentgyörgyi Melvilje közvetlenségével hatott. A többi szereplők, bár csaknem több-kevesebb deficient in conception, e mint az angol kritikus mondaná, de azért igyekeztek a nagy művésznöknek lehetőleg jó keretet alkotni.

Magdolna. Rákosi Jenő parasztragediája került színpadra vasárnap másodsor. A darabot nagy publikum nézte újra. Fáy Szerénát, ki a ezimszerepet megrázó drámai erővel játsza, sokat tapsolta a közönség. A többi szereplők is mind jók voltak, a mit kü-

lönben már az első előadás alkalmával és konstatáltunk.

Rózsátóvis című dramolett bemutató előadása lesz holnap kedden. Karácsonyi Aladár, a fiatal szerző eddig mindössze egy kötet elbeszélés révén ismeretes, melynek hasonló című nevellájából csinálta az egy felvonásos dramolett. A darab három szerepét Hatala, Tompa és Turcsányi játszák. A bemutatót követi a mult színidényből jól ismert mulatságos bohózat: A kikapós patikárus.

Dal a hétről.
És szóljon ám a béke furulyája
A zúgó harci harsonák után —
Elmém immár nem heredit reája,
Már nem hiszek többé hiven — bután.

Örvendtem én a fényes győzelemnek,
Melyt szenny fölött a tiszták elve tilt,
Szép volt a mámor — ámdé vége ennek:
A dallamárba hangzavar vegyült.

Mert, míg Szilágyin képes győzni Perczel.
Nincs a pohárban addig tiszta bor;
Ki pandur volt előbb egy röpke percczel,
Nem szórhat az szemembe esalft port.

Bár Széll beszélt szépet, nagyot — s utána
A Hegedűs ohoarfája szól:
Félek, a lónak csak lilóg a lába —
Nem tiszta még az Anglász akol!

Még nem elég, hogy tiszta víznek árját
Be engeded az egyik oldalon;
Az olyan másik oldalán is vágd át,
Hadd pusztuljon az ócska, ronda lom!

S majd, Herkules-Széll! hogy ha rut
hazugság,
A forumon már legvégsőt szíszeg,
A Mammon szobrát ha darabba zúzzák —
Munkád, dicső bér koszoruzza meg.

Ha ezt teszed — s hisszünk, hogy tenni
készsülsz —
Te lész e honnak legnagyobb fia;
Egy szempontot se nézz te harci fékül:
A hazugságnak meg kell halnia!

Hát vesszen is! Ám zsongó szép tavasz, te
Jöjj már, s virágot, ifju dalt fakassz!
Sebünk — s zsebünkbe balzsamirt ha adsz te,
Majd zenghetek szerelmet még s tavasz!

Iffj. Imre László.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 6.

Szent missiók Kolozsvárt? Gr. Majláth Gusztáv, erdélyi r. kath. megyéspüspök rendelkezéséből az egy hétre tervezett lelki gyakorlatok (szent missziók) szombaton vették kezdetüket Kolozsvárt a plébánia templomban. Az esti lelki gyakorlatokat 6 órakor kezdték meg, a gyakorlat nagy egyházi ünnepelességek között ment végbe, melyet gr. Majláth Gusztáv püspök fényes papi segédlettel vezetett. A gyakorlat kezdetén *veni sanctus* volt, mely után a r. kath. főgymnásiumi dalárda megható egyházi dalt énekelt. Ezután a püspök beszédet intézett az egybegyűlt hívekhez fejtegetve a szent misszió fontosságát. A püspök után Riesz Ferencz jezsuita atya mondott szent beszédet. Vasárnap délelőtt a Bíró Béla apátplébános által mondott nagy

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Március 6.

Egy modern Antonio.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

IX.

(Folytatás.) (25)

Ez a megjegyzés esztelenségnek látszott Dick előtt; ellentmondólag nézett a barátjára.

— Te csalással fogod kezdeni a házasságodat — folytatá Forrester; Haviland kisasszonynak mindent el kellett volna mondanod.

— De nem tettem. Mi haszna mindig ezt az egy hurt pengetni?

— Hidd el nekem, hogy más valaki megfogja azt neki mondani, — folytatá Miles és ha az megtörténik, Marrable Rikhard ur nagyon hitvány embernek fog látszani.

— A te testvéredet, Deborahát kivéve senki sincsen, aki azt tegye.

— Ha meg tudom vele ígértetni, hogy fogja be a száját, ő nem fog szólni.

— Gondolod, hogy képes leszel azt tenni? kérde Dick aggályos hangon.

— Egész biztosra veszem — válaszolá Miles.

— Akkor nincs mitől félni. Mi haszna magunkat a legrosszabb feltevésekkel gyötreni?

— Semmi és te nem fogod azt tenni. Te nem olyan féle ember vagy, — válaszolá Forrester. De engemet ez a te és Haviland kisasszony között levő plátói barátságról való

beszéd bosszant. Olyan bizonyos mint az, hogy kétszer kettő — négy, hogy nem fog sikerülni! Senki sem képes folytonos összeköttetésben lenni egy olyan személylyel, a kit szeret és érzelmét a közönyösség fokán tartani. És Hortenz téged szenvedélyesen és egész valójával szeret; te csak félig viszonozd azt.

— Te nagyon sokat látszol e dologról tudni, többet mint az érdekelt felek, mondá Dick.

— Én csak annyit tudok. — Én meg vagyok róla győződve, hogy Hortenz azt mondaná, hogy igazat beszélek. A mi téged illet, mondd csak, hogy érezted magadat, míg az ő jelenlétében voltál? Ha érzedeket nem tette rabbá, ne legyen a nevem Forrester! És ezt tudva, a saját veszedre próbáld meg az ő tervét!

— Amint az előbb mondtam, megígértem neki. Barom volnék, ha Hortenznek ezt az egy kérését megtagadnám.

— Még nagyobb barom leszel, ha teljesíted. Azonban, már késő a jó tanács, miután úgy látszik, hogy ezt a kérdést már eligazítottad. Altalában véve azt tapasztaltam, hogy a tanács mindig elkésik. A mindenség tervében a tanácsadónak nincs helye, kivéve azért, hogy a tanácsnak lelki megkönnyebbitése és hogy azt, a kinek tanácsával szolgálni akar, bosszantsa.

— Én nem bosszankodom, — mondá Dick.

— Annál jobb, válaszolá Forrester, mert én józan ésszerűleg beszélek. Barátom — folytatá — nincsen e valami útja és módja, hogy e nehézségből kiszabadulj? Még most sem tudod a csomót ketté vágni?

— Én jót akarok tenni a tanácsommal; a te és a Haviland kisasszony érdeke van a szívenem.

— Tudom, öregem és tudom, hogy a

tanácsod jó — viszonzá Dick — de nem fogadhatom el. Mondtam neked, hogy Hortenz mit mondott.

— Üres frázis! Ő nem tenné azt meg.

— Talán nem; de tegyük fel, hogy megtenné?

Már a pusztia feltevése oly ijesztő volt, hogy mind a két férfi visszaretent tőle.

— Reményilem, hogy a dolgok jobban fognak fejlődni, mint a hogy én gondolom, mondá Forrester.

— Ez a terv esztelen és veszedelmes — mondá Miles magában, a mint haza ment.

De szívesen gondolt arra az időre, midőn Rut Marrablenél lesz és ő rendes látogató a házuknál, olyan szelid macska féle kiadás, a kit mindig szívesen látnak, soha sincsen utban és olyan erős szeretettel a szívenem, mit a kötelességérzet a legilledelemesebb barátsággal változtat. Az gondolat, hogy az általa kontemplált helyzet hasonlított egy kissé ahhoz, melyet ő oly szigoruan elítélt, megfordult az eszében, de mint nevetésgélt, elvetette magától.

Ő Rut előtt soha sem vallotta be a szerelmét; Rut nem tudott arról és ő ősmerte a saját erejét; ő tudott magán uralkodni és ennek a beösmérésében nem tudt hiúság. Egy önmagát fékezni nem tudó férfinak teljes lehetetlenség lett volna Deborahával egy fedél alatt élni. Marrable beösmerte, hogy ő nem lett volna képes arra.

Forrester kisasszony a Dickre vonatkozó híreket e kiáltással fogadta.

— Ugy e mogmodontam?

— Igen, — válaszolá a testvére — százzszor is mondtad, addig ismételd, míg

mise után Bóta Jenő jezsuita tartott szentbeszédet, délután 3 órakor Riesz Ferencz, este hat órakor pedig Schaefer Jakab jezsuita tartott beszédet. A közönség minden alkalmával szorongással megtöltötte a templomot, s igen sokan be sem juthattak.

Egyhangú választás. A kolozsvári függetlenségi párt intéző bizottsága még a múlt vasárnap tartott ülésén elhatározta volt, hogy tekintettel Hegedüs Sándornak a béke akcióiban kifejtett jelentékeny működésére és alkalmával vele szemben az I. kerületben nem állít jelöltet és ezt egy nyilatkozatban fogja a választó polgárság tudomására hozni. Az intéző bizottság tegnap d. u. állapította meg a nyilatkozat szövegét, melyet lapunk mai számának élén közlünk.

Báró Bánffy Dezső, m. kir. főudvarmester — értesüléseink szerint — holnap nevével Kolozsvárra érkezik. Idejövételének célja ez uttal az, hogy Ferencz fiának Petrichevich Horváth Ida báró kisasszonnyal e hó 8-án tartandó esküvőjén jelen legyen. A főudvarmester három napot tölt ez uttal Kolozsvárt, s ez idő alatt édes anyja özv. Báró Bánffy Dánielnek lesz a vendége.

Gróf Majláth Gusztáv püspök tegnap este sürgős ügyek elintézése céljából Kolozsvárról visszautazott székelyhelyre. Szerdán ismét idejön, s a most folyó szent-misziók befejezéséig Kolozsvárt marad.

Az ellenzék lakomája. A kolozsvári függetlenségi párt intéző bizottsága elhatározta volt, hogy az ellenzék által kivívott fényes győzelem öröme lakomát rendez a Központi Szállodában, a melyre meghívta Pázmándy Dénest a II. kerület volt képviselő-jelöltjét. Pázmándy a meghívást készséggel fogadta el s a párt intéző bizottságához küldött levélben jelzi, hogy márcz. 15-re fog Kolozsvárra lejönni; az intéző bizottság ennek következtében a lakoma megtartását márcz. 15-re tűzte ki. A lakomán étlap szerint lesz az étkezés azon minden függeden gondolkozásu polgártárs részt vehet.

Képviselő választás Kolozsvárt. A központi választmány ma délután gyűlést tart. A gyűlésen elhatározzák a választás napját. Megválasztják az elnököt alelnököt s a bizottságot.

Hó. Ma reggel arra ébredtünk, hogy bekövezték a harmadik té. Az utcaikat s a házteteket is kövelezzel ott vágathassák. A törvényhatósági bizottság annak idején egy szelebb körüli bizottságot küldött ki abból a célból, hogy a mérnöki hivatálattal készített építési tervet és költségvetést vizsgálja át és adjon véleményét az építés ügyében. Ez a bizottság szombaton Szvacsina Géza polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen Póczy Mihály főmérnök által előterjesztett építési tervet és költségvetést részletesen letárgyalták, s azt a javaslatot terjesztik közgyűlés elé, hogy a szerződésnek felépítését e terv szerint határozzák el. Az építkezés mintegy 28—30 ezer forintba kerül. De mert a sertes vágatás kötelezővé tétetik, a vágatási díj nemcsak a tőkének a törlesztési hányadát fedezi, de még igen szép jóvedelmet is biztosít a városnak, hogy ezen kívül közegészségi szempontból is, minő előnyökkel jár ez új létesítmény, azt felesleges is mondanunk.

A közbizottság kibővítése. Felmerült annak szükségese, hogy a marha és borjú vágására berendezett kolozsvári közbizottság kibővítetté olyképpen, hogy jövőre a serteseket is kövelezzel ott vágathassák. A törvényhatósági bizottság annak idején egy szelebb körüli bizottságot küldött ki abból a célból, hogy a mérnöki hivatálattal készített építési tervet és költségvetést vizsgálja át és adjon véleményét az építés ügyében. Ez a bizottság szombaton Szvacsina Géza polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen Póczy Mihály főmérnök által előterjesztett építési tervet és költségvetést részletesen letárgyalták, s azt a javaslatot terjesztik közgyűlés elé, hogy a szerződésnek felépítését e terv szerint határozzák el. Az építkezés mintegy 28—30 ezer forintba kerül. De mert a sertes vágatás kötelezővé tétetik, a vágatási díj nemcsak a tőkének a törlesztési hányadát fedezi, de még igen szép jóvedelmet is biztosít a városnak, hogy ezen kívül közegészségi szempontból is, minő előnyökkel jár ez új létesítmény, azt felesleges is mondanunk.

Bartha Miklós felköszöntője a Horánszky lakomán. A szabadelvű klubból a képviselő a jászvásári körbe mentek el, a mely kör Horánszky Nándornak, elnökének tiszteletére nagy lakomát rendezett. Kétszázötvenen és még néhányan gyűltek egybe s minden szeretettel körülvették és ünnepelték Horánszkyt.

Bartha Miklós a következő szép felköszöntőt tartotta:

Beszédét azon kezdte, hogy baráti érzelmek fűzik a nemzeti tagjaihoz, a kiket most az ellenzék elvívta. A függetlenségi párt megbízásából szólva, azzal a hasonlattal beszél a fuzióról: hogy a legkristálytisztább folyó is, ha beömlik a tenger vizébe, annak színét veszi föl. De a hasonlat rossz. Egy nedves meddő föld volt idáig a szabadelvű párt, a melybe most nemes gyümölcs rügyét öltik be s a fanyar vácokor izü gyümölcsöt fog teremni. Várja a függetlenségi párt, hogy a volt nemzeti párt új helyzetében hiven és becsületesen fogja szolgálni a közérdeket. A mostani eredmény a nemzeti párt győzedelme, főképp azonban az igen izgalmas és nyugtalanító tárgyalások során a Horánszky Nándor kitartó erejének, hajthatatlanságának a diadala, a ki sokszor, nagyon sokszor a békeidegesség többségének hajlékonysága ellenében mint kemény árhoz állott rendületlenül, derékbeadás nélkül. Horánszkyt úgy köszönti föl, mint puritanizmusának, tudásának, szorgalmának, erényeinek fogva, Magyarország első polgárát. (Riadó taps.)

Az Egyetemi Kör szépirodalmi és retorikai önképzőkör szombaton délután saját helyiségében Szekeres József köri első alelnök előlése mellett önképzőköri gyűlést tartott, melyen a tagokon kívül megjelentek: dr. Csengeri János egyetemi tanár, Meltz Hugóné, Meltz Ilza, Hints Árpádné, Hints Rózsika urhölgyek és mások. A tárgyszorokat első pontját Garzó Béja „Utijegyzetek” című felolvasása képezte, melyben a turini nemzetközi diák kongresszusra való utjokat és a szerzett benyomásokat írja le mély körültekintéssel. Ezután Novák Sándor ült a felolvasó asztalhoz, ki egy hosszabb tanulmányból olvasott fel részletet általános figyelem mellett. Majd Bodor Aladár fiatal poéta gyönyörködtette a hallgatókat egy néhány szép költeményének felolvasásával. Ezután a márczius tizenötödik szavaloát választották meg, még pedig verseny útján. A versenyből győztesen kerültek ki Csizsér Imre, ki a „Talpra magyart” és Székely András, ki az alkalmi költeményt fogja szavalni.

Apróság Hegedüs Sándorról. A Pesti Napló írja: Egy ismeretes főrendiházi tag beszélt róla a következő történetet: Még közpályájának elején történt, akkor, a mikor csak négyesobás lakásban lakott még fiatal feleségével, Jókai Jolánnal és két fiacskájával, akiknek egyike most már országgyűlési képviselő, a másik pedig, mint jeles mérnök, nem mindennapi tapasztalatokra éhesen a távol nyugaton, Amerikában jár.

Volt egy fiatal diáknyai-kegyeltük itt Budapesten, szegény lányka, kit szülei ajánlottak a jóindulatukba. Ez a kis lány egyszerű csak megbetegedett, tifuzsba esett. Hegedüsék kétségbe voltak esve. Kórházba engedni a kis leányt nem lehetett. Jó szivük csakhamar megadta a jó tanácsot a teendőre nézve. A betegek befogadták házukba. A család legszébb és legvilágosabb szobája Hegedüs Sándor dolgozószobája volt. A családapa kivonul ebből egy kis udvari szobába s a nagy szobában ápolták a kis leányt szeretettel, odaadással és a ragadós betegségtől való félelem nélkül. Örömiük méltó volt azután, mert a leányka szerencsésen meggyógyult.

Hangverseny. Tegnap tartotta a kolozsvári Zenekonzervatorium ez idei 3-ik hangversenyt. A terem zsufolással megtelt szép, intelligens közönséggel mely hatalmas tapsviharral jutalmazta a két katonazenekarral erősített kar minden egyes számát. A közönség fájdalommal vette tudomásul, hogy kedvenczenek Perényi Margitnak betegsége folytán az estnek egy, a legérdekesebbnek ígérkező száma elmaradt. Egy igen érdekes pontja volt az estnek Massenet „Scene pittoresque”-je. A modern irányu, fülbemászó zene megtette a hatást, mert a közönség egész elragadtatással hallgatta végig. Beethoven I-só Simfóniáját adták még elé igen szépen. Goldmark „Sakuntala” nyitánya szintén a modernebb iskola egyik remeke, s mint minden modern muzsika, úgy ez is nagyon nehéz, ennek dacára mondhatjuk, hogy a zenekar jeles igazgatójával élén Goldmarkkal szemben is derekasan megállta helyét.

A Teke Társaság estélye. A kolozsvári teke-társaság szombaton este a New-York szálló földszinti nagy termében rendezte ez évi második házi estélyét, mely ez uttal is kitünően sikerült. Nagy és előkelő női társaság jött össze a barátságos mulatságon, mely a reggeli órákig tartott. Az estélyen jelen voltak többek között:

Dr. Csávásy Gyuláné, Csávásy Ilonka, Abrudbányai névűek, Domogány Gergelyné, Dr. Székely Ákosné, Szivér Elemérné, Dr. K. Papp Ernőné, Dr. Jakabházy Zsigmondné, Székely Irén, Esterházy Lászlóné, Dr. Veress Ilona, Zsigmond nővérek (Gyula), Benel Jánosné, Benel Erzsike, Dobál Antalné, Dobál Margit, Trandafir Miklósné, Trandafir Meláné, Parádi Ferenczné, Parádi Gizella, Babos nővérek, Huber Ivánné, Széles nővérek, Dr. Székely Gyuláné, özv. Veress Sándorné, Veress Ella és Irma, Péter Benjáminné, Péter Lili, Diessófy Béláné, Somodi Ilka, Perl Otóné, Perl Elíz, Dr. Menyhart Gáspárné, Halász Fatime és Julia, Stojanovich Gyuláné, Stojanovich Márta, Magyarossy Gyuláné, Almási Sárika, Balászné, — Balás Ilonka, Tóth Vilma, Dax nővérek stb. stb.

Félévzáró közgyűlés. Vasárnap d. e. 10 órakor kezdődött meg az Egyetemi Kör félévzáró közgyűlése az egyetem jogi kar II. számú termében, kevés számú egyetemi hallgató, de annál több illusztris vendég jelenlétében, kiknek soraihoz ott voltak: Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal városi tanácsos, Fekete N. Béla városi jegyző, Szabó Samu tanár, Kenessey Béla ev. ref. teol. tanár, továbbá Terner Adolf rektor, Farkas Gyula, Schneller István és Schilling Lajos egyetemi tanárok. Gergely György terjedelmes megnyitó beszéde után, melyben az ifjúsági élet tarthatatlanságát rajzolta meg áttért elnöki jelentése megtételére, melyben sok szép dologról beszélt, melyeknek nagy része azonban csak papíron van megvalósítva. Az elnöki jelentéshez többek közt hosszasan szólalt hozzá: Köblös Samu és Biró Balázs. Köblös szintén, mint az elnök, lamentál az ifjúsági állapotok tarthatatlanságán, de orvoságot nem ajánl. Biró Balázs a bajnak az okát az uralkodó rendszerben találja. Ez a legfőbb akadály, mely az ifjúságot nem egye-

sitheti a munkában. Az elnöki jelentést különben köszönettel tudomásul vették. A gyűlést kedden délután folytatják.

Praktikusan. Az ország különböző részében elszórvá élő mamelukok táborát tanulságot meríthet abból a „példá”-ból, a mit Veszprém város „szabottelvi” polgársága mutat. A veszprémi szabadelvűek tegnap tartott gyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy tisztelettel üdvözlik Bánffy Dezső bárót, továbbá bizalommal üdvözlik Széll Kálmán miniszterelnököt, egyidejűleg üdvözölj iratot intéznek Apponyi Albert grófnak. — Ha nem röstelték volna, bizonyára megteszik, hogy üdvözlik ráadásul ama bizonyos husos fazakat is.

Jakab Ödön jeles poéta hogy is írja egyik versében?

„Szeresd a hazát
De ne szerfelett.
Csak az boldogul,
Ki „okosan” szeret...”

Márczius 15. A dévai Ipartestület 1899. márczius hó 15-én hazafias ünnepélyt rendez.

A multak emléke. Tegnap márczius 5-én épen 225 éve volt annak, hogy Szelepcsányi György esztergomi érsek a bécsi udvar engedelmével azon a címen, hogy a Wesselenyi-féle összeesküvésben részesek voltak, 735 protestáns papot és tanítót idéztetett meg másodsor a pozsonyi kiküldött vértörvényszék elé. A megidézésnek tulajdonképpen célja azonban a protestantizmus kiirtása volt. Mintegy 336-an jelentek meg, a kiket minden vagyonuk elvesztésére, kezeik és lábaik levágására és aztán vagy elevenen megégetésre, vagy megkövezetésre ítélték. Az ítéletet nem hajtották ugyan végre, de mindent elkövettek arra nézve, hogy terítvények aláírásával hitőkötől eltántorítsák. Sokan tántorodtak meg a protestáns papok és tanítók közül, kilenczvenhárom azonban a lelkiismeret szabadsága mellett bátran kitartott. Ezeket halálra ítélték és különböző helyeken beőröngözték. Aleirhatatlan bánásmód még huszonegyet tett hitehagyottá, ketőnek pedig életét oltották ki s így hetven maradtak. E hetven fogly protestáns pap és tanító közül hatvanhétet tíz hónapi gyötres után két szállítmányban katonai fedezet alatt vasban és gyalog Nápolyba hajtottak és ott Szelepcsányi, Kolonis és Kellio jezsuita intézkedése folytán harminczan — fejenként 50 db aranyért — a spanyoloknak, mint örkös gályarabok adták el, a többit pedig Nápolyban és Buecariban penészes börtönbe vetették. Rettenetes volt a gályarabok sorsa. Hajukat lenyirták, fejükön megbélyegezték és kettőnként egymáshoz láncolva végeztették velők a gályarabok eléggé ismeretes munkáit. Négyet halálra kínoztak. Végre titót a szabadulás órája. A protestáns Európa közövetette magát. Rugter Adorján hollandi tengeragy kieszközölte a foglyok szabadonbocsátását. A meg életben levő huszonhat protestáns pap (18 református, 8 ág. hitv. evangélikus) a XLVI zsolttár enkléde közbén 1676. febr. 11-én lépett a hollandi hajóra, hől Ruyter e szavakkal fogadta őket: „Mind a győzelmeim között egy sem szolgált annyi örömmre, mint Krisztus ezen ártatlan szolgálóinak az elvételétől járom alóli fel-szabadítása.” Ezen eseményekéire tegnap a nagyutozai ev. ref. templomban az ottani pap Molnár Lőrincz alkalmi beszédet mondott, intrvén a hallgatókat, hogy az ósók dicő példájából merítsenek lelki erőt, midőn evangélium alapuló szent vallásuk megvédélmezéséről és terjesztéséről van szó. Ha kell, még a Golgotha keresztjét is kötelessége mindenkinek vállalnia venni, mert Istennek országa csak így terjedhet e földön.

Márczius 15. A nagy napot Nagyszébenben is megünneplik: E tárgyban a következő meghívót boesátották ki: Meghívó. Az 1848-ik évi nemzeti nagy alkotás évfordulójának megünneplésére 1899. évi márczius hó 15-én tartandó hazafias ünnepélyre tisztelettel meghívja a nagyérdemű közönséget az állandó rendező bizottság. Az ünnepély sorrendje a következő: D. u. 6 órakor a kir. állománygyimnasium tornatermében: 1. Karének 2. Megnyitó beszéd. 3. Karének. 4. Ünnepi beszéd. 4. Karének. Belépti dlj tetszés szerint. Ezt követi közös vacsora.

Borzasztó halál. A szabolcsi bányatelepen tegnap hajnalban borzalmas szerencsétlenség történt. Umpi Mátyás, a ki 40 év óta van a bányában, mint előmunkás alkalmazva, a kőszent szállító vonatra ült és az alagutba akart menni. Nem vette észre, hogy az alagut bejáratánál egy másik vonat futott be. A mikor észrevette a gőzgépet, már nem volt ideje menekülni. Kétségbeesetten, teljes erőből, lélekszakadva futni kezdett kifelé. A vonat azonban utolérte és a szegény szerencsétlen embert odaszorította az alagut oldalához. Vérbe fagyva, összeszevazott bordákkal eszméletlenül találtak az alagutban. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenséget a munkás vigyázatlansága idézte elő. A szerencsétlent haldokolva vitték a kórházba.

Összejövetel. A helybeli kir. törvényszék bírói, ügyész és ügyvéd tagjai között mozgalom indult meg az iránt, hogy az együtt eltöltött hivatalos órákon kívül is időnként összejövetel rendezzenek, s ezen elhatározásuk folytán idei második összejövetelüket folyó év márczius hó 8-án szerdán este 8 órakor a „Központi” emeleti helyiségében fogják megtartani.

Uj cseresznye. Konstantinápolyból írják, hogy ott már idei cseresznyét hozták a piacra. A cseresznye termő helye: Kartal.

A bujdosó főhadnagy. Az utóbbi időben sokat foglalkoztak a lapok Kovács főhadnagy sorsával, a ki több hétént át ismeretlen helyeken bujdosott, s végre is mint

beteg embert feltalálva, a katonai kórházba szállították. Nagy a katonai hatóság, mint a rendőség nagy súlyt helyezett annak a megállapítására, hogy mily okokból bujdosott el, s mily viszonyok között töltötte el azt az időt. Sokféle, erősen színeset, tulhajtott híresztelésekkel szemben most már — mint a rendőség mondja, — kétségtelemnek vehető, hogy szerelmi bánat hatott annyira a főhadnagyra, hogy öntudatlannak, betegnek mondható állapotban ment a világnak, de hogy merre járt, hől töltötte az éjszakákat, azt nem lehetett töle megtudni. A mikor feltalálták, igen jó meleg felöltöje, s téli ruhája volt s hátán melegkölesző. Külsője távolról sem volt oly elhanyagolt, mint azt egyes lapok híresztelték. Tetemes pénz is találtak tárczájában, s nem volt kiéheze. Mióta a kórházban van, napról-napra jobban érzi magát, úgy, hogy néhány nap múlva egészenesen távozhatik onnan, s ismét hivatásának élhet, melyet ezelőtt a legkifogástalanabban töltött be.

Jótékonyaság.
Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur Ó méltósága a joghallgatók segély-egylete alapító tagjai sorába 50 rnt alapító tagsági díjjal belépett.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)

Légberöpült löporraktár.

Toulon, márcz. 5.
Tegnap reggel fél 3 órakor ismeretlen okból levegőbe röpült a haditengerészeti löporraktár.

A raktárban szolgálót végző katonák mind elpusztultak, azonkívül áldozatul esett a robbanásnak számos lakója annak a városrészeknek, a melyben a löporraktár állott. Az ott levő házak mind teljesen romba dőltek. Eddigél 40 halottat ástak ki a romok alól.

Toulon, márcz. 6.
A touloni katasztrófának eddig hetven halottját vitték a kórházba.

Két kilométer távolban körs-körül minden rommá vált.
A házak összeomlottak. Kizártnak látszik az, hogy a katasztrófát bűnös kéz okozta volna.
A tengerészeti hatóság tüzetesen vizsgálja a dolgot.
A vizsgálat eszközlői azt hiszik, hogy egy füsttelen puskaporban kémiai bomlás állt be s a robbanást az okozta.

Páris, márcz. 6.
A hadi tengerészeti miniszter tízezer frankot, Loubet és Dupuy 500 frankot küldtek a robbanásnak áldozatul esett szerencsétlenek családtagjai részére.

Toulon, márcz. 6.
Ma reggel számították össze nagyjából a halottakat és sebesülteket. Ezek száma kétszáz főre rug.

Értekezlet.
Budapest, márcz. 6.

A szabadelvű párt szerdán este értekezletet tart.

Gróf Zichy Jenő felolvasása.
Budapest, márcz. 6.

Gróf Zichy Jenő tegnap délelőtt számolt be a nagyközönségnek ázsiai kutatásának eredményéről a főrendiház tanácskozó termében.

Szalay Imre a nemzeti muzeum igazgatója melegen üdvözölte, mire a gróf megköszönte az üdvözlést és nyomban hozzáfogott felolvasásához, melyben részletesen ismertette ázsiai kutatásait, fáradságos útját, tudományos buvárlatait és végül felhívta hallgatóinak figyelmét ama műkincsekre, a melyek a muzeumban vannak közzszemlére állítva.

Lelkessen megélnéztek.

A pápa állapota.
Róma, márcz. 6.

A pápa, a ki az éjszakát jól töltötte, ma igen jó hangulatban ébredt fel. A szent atya azt kívánta, hogy környezete jelen legyen azon a misén, a melyet msgr. Angeli a szobájában celebrált.

A pápa állapotáról ma délelőtt 10 órakor kiadott orvosi jelentés így szól:

Ó szentsége nyugodtan töltötte az éjszakát és több órán át aludt. Az összes szervek jól működnek. Az operált hely megvigyázásánál nem találtak szükségessé. A szent atya azt az óhaját nyilvánította, hogy mindjárt az orvosi látogatás után föl-

kelhessen az ágyból. Ma este nem adódik ki orvosi jelentés. A hőmérséklet, érverés és lélegzés minimális.

A Stefáni-ünnökség jelenti:
A mai reggeli látogatáskor a pápa elszavalta az orvosok előtt a Divina Commedia „Paradicsom” című részéből a hatodik ének befejezését és megmagyarázta az orvosoknak. Mazzoni dr. csodálattal elítelve rendkívüli embernek nevezte a pápát.

A függetlenségi pártból.
Budapest, márcz. 6.

A függetlenségi és 48-as párt vasárnap délelőtt 11 órakor Kossuth Ferencz elnöke alatt értekezletet tartott, mely a képviselőházban legközelebb tárgyalás alá kerülő javaslatokkal foglalkozott. Ezekre nézve az értekezlet kimondotta, hogy elfogadásukhoz a párt hozzá nem járul.

Nagyobb szabású vitát keltett a képviselőházban legközelebb napirendre kitűzendő költségvetéssel szemben a párt részéről követendő magatartás kérdése. Kossuth Ferencz, Meszlényi Lajos, Tóth János és mások hozzájárulása után az értekezlet kimondotta, hogy ez alkalommal a párt minél több szószóka fejtsse ki a párt programját, mihez képest az általános vita előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

Tisztelgés a kereskedelmi miniszternél.
Budapest, márcz. 6.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternél ma tisztelgetek az ország összes kereskedelmi kamaráinak elnökei és titkárai. A kereskedelmi miniszter ez alkalommal értekezletet a titkárokkal, hogy a kereskedelmi kamarai titkárok országos értekezletének határidejét megállapítsák. A tisztelgő küldöttséget a miniszterhez Kulinyi Zsigmond, a szedegi kamara elnöke vezelte.

Csütörtökön fognak a miniszternél tisztelgési a fővárosi kereskedők egyesületének küldöttsége, továbbá a magyar kereskedelmi utazók és a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének küldöttsége.

Irányi Dániel emlékünnepe.
Budapest, márcz. 6.

A fővárosi Irányi Dániel-asztaltársaság kezdeményezésére a függetlenségi polgárok márczius 15-én kivonulnak Irányi Dániel hamvaihoz. A sirnál Madarász József országgyűlési képviselő fog beszédet tartani.

Bánffy esküje.
Bécs, márcz. 6.

Bánffy Dezső ma tette le a főudvarmesteri esküt a király kezébe, Andrássy főkamara és Széll Kálmán miniszterelnök jelenlétében.

Bucusi.
Bécs, márcz. 6.

Bánffy, Perczel, Erdély, Dániel volt minisztereket ma együttes kihallgatáson fogadta a király.

A volt miniszterek bucsukihallgatása volt ez.

Országgyűlés.
Budapest, márcz. 6.

A képviselőház mai ülésén a távollevő elnök helyett Tallián Béla vezette az ülést, mely igen rövid ideig tartott.
Az ujonczjavaslatokat harmadszori olvasásban megszavazták; ugyszintén Kossuth Ferencz ellenző felszólalása után a párhitelekéről szóló javaslatokat. Holnap nem lesz ülés.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jött tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magafelüket, különösen répagyakat mint Mautner-féle magvakat hoznak forgalomba.

Emiatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdasági tájékozásul, másrészt a magzükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéséül kijelenteni, hogy a vidéki ismételdőknél csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy az én olomzárammal vagy egy álló medvét jelképező törvényszékileg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauther Ödön
cs. és kir. udvari szállító magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrássy-ut 23. sz.

Sz. 85—1899 v. g.

200. 2—3.

Hirdetmény.

A szarvasmarhák, lovak és borjúk legelőre való beiratása valamint a csorda gyülekezési helyének megváltoztatása tárgyában.

Felhívtnak mindazon gazdák és állattulajdonosok, kik az 1899-ik évre állatjaikat a tejelő, barom, filléres, szűgulya, ménes, bika és lomi csordákba jártni óhajtják, hogy bejelentéseiket a legelőtési főlbornak előleges bevezetése mellett a városházánál, a városgazdai hivatalban,

f. évi április hó 1. napjáig

annival inkább tegyék meg, mert a meghatározott számon felüli jelentkezések figyelembe vételét nem fognak, továbbá alólított városgazdai hivatal köztudomásra hozza a város közönségének, hogy Kolozsvár szab. kir. város Törvényhatósági Bizottságának múlt évi november 16-án 443—1898. Ikvi szám alatt hozott határozatával kimondja:

1. A belváros területén úgy a tehén, mind a bival és sertés tartás eltiltatik.
2. A külvárosokban tartott tehén és bivaesordák gyülekezési helyét a közbérlőid előtti tér s a helybeli állatok részére fentartott akol jelöltetik ki.
3. Hazulról a gyülekező helyre s innen haza az állatokat csak felügyelet mellett szabad hajtani. Az idegen községbeli állattulajdonosok a tejelő és szűgulya kivételével bármelyik legelőt igénybe vehetik.

Továbbá a fenníti csordákhoz pásztorságra jelentkezők — Március hó 10-ig ugyanis alólirt hivatalban a hivatalos órák alatt, valamint a gulyás-gazdai állásra jelentkezhetnek.

A városgazdai hivataltól.

Kolozsvárt, 1899 február 22-én.

Gáll János, ellenőr.

Czegez Gyula, városgazda.

Bérleti hirdetmény.

Nagy-Enyed város főterén levő „Sisak“ vendéglő 1899 évi ápril 24-től kezdődőleg 6 évre bérbe adatik.

Kikiáltási ár 600 frt.

Bánatpénz 10%.

Nyilvános árverés f. hó 9-én d. e. 11 órákor tartatik meg a Bethlen-főiskola jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is megtudhatók.

Nagyenyed, 1899 március 1.

A Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatósága.

204. 3—3.

Prima minőségű erdélyi

arankamentesnek glomzárólt

Heremag f. 55.— f. 65.—

Luczernamag f. 60.— f. 70.—

Baltaczin f. 16.—

Kapható Schwartz Adolfnál, Beltorda-utca 1—3 szám. 144. 6—0.

Legelő haszonbérlet.

Kolozsmegyében, Magyar-Frátai határ Mező-Méhes felőli részén a Mező-Méhesi vasúti állomástól négy kilométer távolságra, mintegy 300 holdnyi kitérő itató-kutakkal ellátott első osztályú ösgep-legelő, mely kevés kivétellel a legjobb kaszálóhely is, haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a Mező-Méhesen lakó körjegyzőnél — helyi posta állomás. 188. 3—3.

ELADÓ TELEKI!

Nagy-utca 55. szám alatt szabadkézből eladó!

Értekezhetni usvanott.

212. 1—5.

HOMORÓDI GYÓGYVIZ.

A homoródi ivó-forrás (Klotild) vize a legkiválóbb vasas savanyúvizek közé tartozik, mint ilyen az általános testi gyöngöség esetében, vérszegénységben, vesebajokban bámulatos hatásukat bizonyult; enyhíti, sőt megszünteti a gyomor hurutos bántalmait — élénkíti és előmozdítja az emésztést s a légzés szerveinek működését, erősítőleg hat az emberi test egész idegrendszerére.

Friss töltés naponta házhoz szállítva 3—4 literes korsókban: ára 12 kr.

A korsó értéke 5 kr., de az minden vételnél kicserélhető.

Megrendelhető és kapható Kolozsvárt: Esztergár Kristóf és Papp Antal (külmonostor-utca), Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz, Kónya Sándor, Segesváry és társa, Papp Ernő (főter), Papp László (belmagyar utca), Bojádi Sándor (nagy-utca) urak fűszer kereskedésében, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületnél és Fugulyán Gerő szállítónál (Uj-utca 27. sz.) Tauffer János főtéri cukrászdájában egy pohár 1 kr.

Fugulyán Gerő, kolozsvári

Sorbán Károly, székely-udvarhelyi

208. 3—5.

szállítók.

Miután f. év március 5-re egybehívott közgyűlésen a részvényes tagok kellő számban meg nem jelentek az alapszabály 15. §-a értelmében az

214.1—3.

uj közgyűlés

f. évi Március hó 19. napján d. e. 10 órákor az intézet helyiségében fog megtartatni, melyben jelenlévők minden tekintet nélkül a meg nem jelent részvényesekre határozatképesek a határozatképtelenné vált közgyűlés tárgyai felett.

Kalotaszegi takarékpénztár Igazgatósága.

Hat szoba s konyha kiadó

április elsejére

minden hozzátartozókkal felső-szén-utca 15/a. szám az ujonnan épülő egyetemekkel szemben levő tornyos villában, szép kerttel, vízvezetékekkel, fürdőszobával és légszusz-világítással.

Értekezhetni Dunky fivéreknel Főter 10. 218. —11.

. PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdaccai“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitérő háziszorból készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszorból ajánlottak, minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epe-zavarok, májbajok, köhlek, vértulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitérő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegszegénység származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesélyesebb fájdalommal sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébbeknek is: így gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. — Ezen vértisztító labdaccai csak a Pserhofer J.-től, az Arany birodalmi almához* címzett gyógyszerüzemben Bécsben, I. Singerstrasse 15. szám alatt kaphatók. A doboz tartalma: 1 doboz 21 kr., 2 doboz 31 kr., 3 doboz 41 kr., 4 doboz 51 kr., 5 doboz 61 kr., 6 doboz 71 kr., 7 doboz 81 kr., 8 doboz 91 kr., 9 doboz 101 kr., 10 doboz 111 kr.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kértük csak a Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csak az azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszerzése folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csak néhányat említnék azon meggyőzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

- Tiszelt Pserhofer ur! Köln, 1893. április hó 29-án. Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tükereket az ön föltulmányozott vértisztító labdaccaiból, utánvétel. Fogadjon ez uton is a legemlékezőbb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlik Ferencz, Köln, Lindenhal.
- Tekintetes ur! Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 19-án. Isten akaratára volt, hogy az ön labdaccai kezem közérültek, melyeknek hatását ezennél megmondom: én gyermekágyban megütem oltanyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatos labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az ön ön aida meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalommal van, hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerzésére segítségül szolgáltak. Knificz Teréz.
- Milyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennél Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut. Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én. Bernhard W. O-tól, Brengenzben. 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/2 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagybántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fűfájás, fűszagadás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalszam, Pserhofer J.-től, egy üveg 50 krajczár.

Fagybalszam, Pserhofer J.-től, Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolpraeparatumok, kitérő szer gyomor- és bélbetegségeknek. 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., 1/2 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor, Pserhofer J.-től, kitérő szer golyva-balszam, golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.

Élet-esszencia, (prágai csöppök), Pserhofer J.-től, megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitérő háziszor. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert kitérő háziszor hurut, rekedtség, gőrosős köhögés stb. ellen, 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

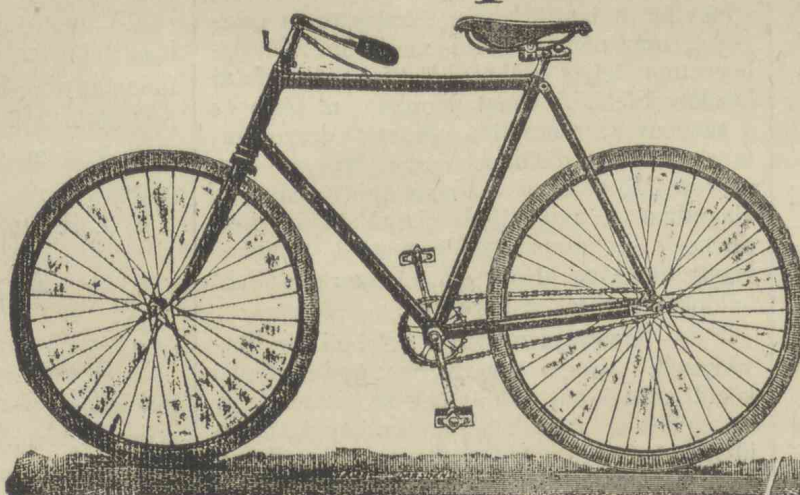
PSEPHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Beos, I. Singerstrasse 15.

Mily elkerülhetlentl szükséges a szőlők permatozása az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permatozott szőlők nem mentek tőkre. Ennek elérhetőre legjobbnak bizonyult MAYFARTH PH. és TÁRSA szabadalmazott önműködő „SYPHONIA“ szőlővessző és növénypermatozóje, mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permatozi. Ezen permatozókból már sok ezer van használatban és számos dicsőítő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben. Abra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál, mezőgazdasági gépgyárak, különlegeségi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, III. Taberstrasse 76. sz. Argyezékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek 1028 6—10 ismétlődők kivánatosak.

Kerékpárt ne vegyen addig senki,

mig meg nem nézte az új 1899 évben érkeztek, és sok czélzerű újításokkal ellátott BEL- és KÜLFÖLDI KERÉKPÁRJAIMAT; különösen az angol fegyvergyár készítményei, a mely feltűnő minden képzeltet, úgy csinosága, mint finom anyaga és könnyű hajtásánál fogva. Elvem kevés haszon és nagy forgalom — ezért a legfinomabb angol aszélből készült 1 ülésű kerékpárokat felszerelve, azonnali fixetésnél 130 frittől 260 forintig, 2 ülésű, női vagy férfi részére 250 forinttól 380 frittig, 3 kerekű csomagállításra alkalmas 300 frittig, és az angol B. S. A. lánccsikliket 180 200 frittig adom; az anyaghibákért 2 évi kezességét vállalom: az igen t. vevőmet, úgy hőlgyek mint urakat saját gépeimen, kényelmesen berendeztt nagy zárthelyű kerékpár iskolámban díjtalanul, másokat pedig 5 fritt díjért tanítom meg kerékpározni.

Raktáromon vannak az összes kerékpárok részei, azok teljes felszerelési, sokféle acetylen lámpák, Ca/cium Carbide zát kisebb nagyobb dobozokban, belső és külső gumik, és kárpokok stb. stb.

Kerékpárokat kölesönbe is adok, órára, napra, vagy heti használatra megállapodás szerint a használt kerekeket becserelem, vagy megveszem és adok is el.

Nagy raktárt tartok Singer, Családi, Módium, Titania, Minerva, Gritzner kis- és nagy körhajós, Howe, Cylinder, Viktoria himző és harisnya kötő gépekből

A nagybecst vevőmet himezni és kötni is megtanítom. Az összes raktáromon levő árukat u. m. számtalanfajta uti és verseny kerékpárok, varrógépek, különféle hinta és járózó gyermekkocsik, triciklik, 4 éves kortól 12 évesig, havi kis részletfizetés ellenében adom.

Áruimért 5 évig szavatolok, meg nem felelés esetén, azonnal kicserélem. Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség becses figyelmét a szakszerűen berendezett kerékpár, varrógép, mechanikai javító műhelyemre, hol minden javítandó a legkényesebb igényeknek megfelelően (emalírozva, nickellírozva) gyorsan és jutányosan elkészítem.

Minden a szakmára irányuló kérdésre felvilágosítással és kívánságra képes árjegyzékkel szolgálok. A n. é. közönség további becses pártfogását kéri

215. 1—30.

Bernát E. Sándor

varrógép és kerékpár kereskedő Kolozsvárt, vashidnál.